

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
in the United States

VOL. LXVII

Price of Congress Gr.
Official Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, December 18, 1980

Nr. 244

GEN. HAIG PASIRINKO VALST. SEKRETORIUM

DRASŲS PAREISKIMAI APRAMINO ATVYKUSIUS TRIUKSMADARIUS

VLIKAS GRĮŽTA PRIE DARBO, ATMETĖ
NAUJAI PINTAS PINKLES LIETUVIAMS

(Tęsinys)

Taip pat šiais metais buvo ap-
lankyta 12 Europos valstybių.
Ten aplankyta lietuvių koloni-
jos, jų organizacijos ir turėta
pasitarimų su organizacijų va-
dovybėmis ir pavieniais lietuvių
veikėjais bei su ten reziduojan-
čiais Diplomatinės Tarnybos at-
stovais.

Europoje buvo aplankytos
šios valstybės: Italija, Vatikana-
nas, Šveicarija, Lichtenšteinas,
V. Vokietija, Danija, Belgija,
Liuksemburgas, Anglija, Prancū-
zija, Portugalija ir Ispanija.
Ispanijoje buvo aplankyta dukart.

Ispanijoje buvo aplankytos už-
sienio reikalų ministerijos ir ten
atitinkamiems politinio departa-
mento direktoriams ar ryšių Eu-
ropos departamentų direktor-
iams buvo įteiktas bendras
Lietuvos Diplomatinės Tarnybos
ir Vyriausio Lietuvos Išlaisvini-
mo Komiteto memorandumas
Lietuvos reikalu, ryšium su
įvykstančia Europos Sąjungos
ir Kooperacijos Konferencija
Madride. Kitoms 14 E.S.K. daly-
vių, memorandumai buvo pa-
siųsti paštu. Kanadoje įteikta
p. Lopo su K.L.B. lydrasčių.

Daugumoje kraštų VLIKo pa-
reiskimai buvo priimti teigiamai,
pareiškiant Lietuvos bylos
supratimą ir išreiškiant simpa-
tijas dėl Lietuvos okupacijos.
VLIKo atstovai Prancūzijoje A.
Venckaus dėka buvo paruoštas
pasitarimas su Europos Parla-
mento pavadofoju dr. E.
Klepsch, kuris taip pat yra pir-
mininkas Europos Krikščionių
Demokratų frakcijos Europos
Parlamente. Su juo labai plačiai
ir atvirai buvo aptarti Lietuvos
reikalai ir galimybės Lietuvos
klauzimui pristatyti Europos
Parlamente. Jisai pažadėjo savo
frakcijos paramą mūsų byloje.

Kelionės metu atnaujinti VIL-
Ko ryšiai su Europos lietuvišiais.
Išskyrus Angliją, šiek tiek Vo-
kietiją ir Prancūziją, organi-
zuoti lietuviško veikimo Euro-
poj beveik nėra. Daugiausia
dirbama pavienių asmenų, jų
patriotinio pasišventimo dėka.
Prancūzijoje yra leidžiama
ELTA prancūzų kalba. Ją suma-
niai redaguoja ponis Birutė
Venckuvienė. Kun. Petrošius
yra suorganizavęs lietuviškas
šv. mišias kartą į mėnesį. Po to
turi bendrus pusryčius ir susi-
rinkimą.

KALENDORĖLIS

Gruodžio 18: Zosė, Bazilijo-
nas, Eivilė, Zengė, Girvilas,
Gervydas.
Saulė teka 7:13, leidžiasi 4:22.
Gali lyti.

— Maxie Anderson ir Don Ida
mano balionu, pripildytu heliu-
mu, skristi be sustojimo aplink
žemę. Jeigu tektų ir nusileisti
porą kartų, tai vistiek kelionė
būtų rekordinė. Kelionę mano
pradėti vasario ar kovo mėnesį
iš Egipto.

— Ronald Reagan kreipia di-
delį dėmesį į buvusio prezidento
Gerald Ford patarimus, bet
kabinete jo nekviečia.

Paveiksle matome aldermaną Frank Brady (iš kairės ir dešinė), Marquette Parko lietuvių parapijos kleboną Antaną Zakarauską ir Chicago miesto burmistrę Jane Byrne. Jie visi nusifotografavo, kad lietuvių parapijos klebonas Chicago miesto taryboje sukalbėtų maldą. (Fotografavo Lisa Genesen)

IRANAS PALEIS JAV IKAITUS, TIK REIKALAUJA GARANTIJŲ

NEAIŠKU, KA IR KAIP AMERIKOS VALDŽIA
TURėtų GARANTUOTI

TEHERANAS — Irano prem-

jejas Mohammed Ali Rajai an-
tradienį pareiškė PARS žinių
agentūrai, kad 52 Amerikos įkai-
tai galėtų būti paleidžiami per
Kaledas, jei JAV administraci-
ja garantuotų finansinius reika-
lavimus. Agentūra pareiškimus
paskelbė per Teherano radiją.

Kai tik garantijos bus gautos,
JAV gali savo šnipus iš Irano
atsiimti, kada ji nori, — sakoma
pranešime. Ši paskutinė pasiūly-
ma patvirtino tautinės revoliu-
cijos vadas mulla Ruhollah Cho-
meini. Premjeras nenurodė, ku-
rios finansinės sąlygos turėtų
būti garantuojamos.

Prez. Carterio administracijos
pareigūnai ir Valstybės departa-
mentas sutiko Irano premjero
pareiškimą su atsargumu, be jo-
kio entuziazmo. Neaišku, kokių
garantiųjų nori Irano valdžia. Da-
lis tų finansinių reikalų yra ar
bus teismų žinioje, jų buvusio
sahio Rėzos Pahlevi turiai yra
Šveicarijos bankuose bei kitose
valstybėse. Visa tai sudaro neiš-
sprendžiamas ar sunkiai išsprend-
žiamas problemas.

Jimmy Carter

Prez. J. Carteris Kongresui
rašto apie valstybės būklę
neskaitys, bet jis per tele-
viziją pasakys atsiveikini-
mo kalbą visiems krašto
gyventojams.

96-ASIS KONGRESAS UŽBAIGĖ DARBUS

WASHINGTON. — 96-asis JAV
Kongresas antradienį baigė sa-
vo kadenciją ir išsiskirstė atos-
logų. 97-asis Kongresas susi-
škins sausio 5 dieną.

96-asis Kongresas baigė savo
darbą su nekokia reputacija.
Abscam skandalas, kongresma-
nų kyšių ėmimo bylos, ir ėmri-
mės nei pusės patiektų įstaty-
mų projektų, antradienio rytą,
po ilgų ginčų, jis baigė darbus.

Prezidentas Carteris telefonu
dekojo Senatui ir Atstovų Rūmų
vadams už jų atliktą darbą.

REIKALAUJAMA LAISVOS PALESTINIEČIŲ VALSTYBĖS

NEW YORK. — Jungtinėse
Tautos priimta rezolucija, pa-
gal kurią turi būti įsteigta ne-
prikllausoma Palestiniečių valsty-
bė, vadovaujama Palestinos
išlaisvinimo organizacijos. Tik
tada bus pasiekta taika ir rami-
bės Vid. Rytuose. Rezolucija
priimta 101 prieš 13 balsų dau-
guma, 30 valstybių susilaikė.

Prieš rezoluciją pasisakė Iz-
raelis, Amerika, Kanada, Aust-
ralija, Naujoji Zelandija ir ke-
lios Vakarų Europos valstybės.

MIRĖ COL. SANDERS

LOUSVILLE, Ky. — Žydų li-
goninėje mirė plk. Harland
Sanders, sulaukęs 90 metų am-
žiaus. Jis sirgo leukemija, bet
ligoninėje užsiregistravo lapkri-
čio 7 d. gydytis nuo kepenų ir
tulžies sutrikimo. Būdamas
ligoninėje susirgo plaučių užde-
gimu. Mirė antradienio vakare.

Plk. Sanders buvo gabus
prekybininkas. Jo įsteigtos Ken-
tucky Fried Chicken greito patar-
navimo gamyklos buvo žinomos
visoje Amerikoje ir davė pra-
džią šiam vištienos gaminimo
būdui.

— Frontininkų blokas Toron-
to pasitarimuose jau nerodė vie-
ningumo, neklusė vado.

— Frontininkų blokas Toron-
to pasitarimuose jau nerodė vie-
ningumo, neklusė vado.

REIKIA KARO IR UŽSIENIO REIKALUS SUPRANTANČIO ŽMOGAUS

SENATAS NORI PATIRTI APIE HAIG SUSITARIMUS
SU RICHARD NIKSONU IR GERALD FORDU

WASHINGTON, D.C. — Ron-
ald Reaganui pareiškus, kad jis,
apvarstęs visas teigiamas ir
neigiamas šio klausimo puses,
vis dėlto nutarė pasirinkti gene-
rolą Alexander Haig būsimos
valstybės sekretoriaus parei-
goms, tai eilė senatorių parei-
škė norą jį greičiau apklausti.
Alexander Haig buvo JAV ka-
riumenės generolas, dalyvavo
Antrojo Pasaulinio karo mū-
šuose, prez. Niksonas jį buvo
pasirinkęs Baltųjų Rūmų štabo
viršininku, o vėliau jis ėjo šiau-
rės Atlanto Sąjungos valstybių
karo jėgų viršininko pareigas.

Senatas generolą Haig pažįs-
ta, apie tarnavimą karo tarny-
boje jie nieko nenori žinoti, bet
jiems labai rūpi patirti apie ge-
nerolą Haig intervenciją prez.
Niksono atsistatydinimo dieną.
Senatoriai yra daug girdėję
apie gen. Haig vaidmenį minė-
ty pasitarimų metu, bet tos ži-
nios buvo iš antrų šaltinių. Se-
natoriai nori gauti informacijos
iš pirmų šaltinių.

Gen. Haig, kaip Baltųjų Rū-
mų štabo viršininkas, dažnai
kalbėjosi su prez. Niksonu ir
tuometiniu Valstybės sekretor-
iumi Kissingeriu. Jam teko
vesti pasitarimus su senatoriu-
mi Barry Goldwateriu. Tuome-
tis prezidentas nenorėjęs atsi-
statyti, bet kai patyrė, kad
prezidentą gali apkaltinti, ap-
klausti ir teisti pats Senatas,
tai gen. Haig tada pataręs pre-
zidentui atsisistatydinti. Genero-
las Haig žinojo, kad Niksonas
bus baudžiamas, jei neatsista-
tydins. Prez. Niksonas paklausė
gen. Haig patarimo.

Viceprez. Fordas užėmė pre-
zidento pareigas, kai Niksonas
atsistatydino. Gen. Haig tada iš
Fordo išsiderėjo, kad, Niksonui
pasitraukus, paskelbtų jam am-
nestiją, kad jis negalėtų būti
baudžiamas už jokus padarytus
nusikaltimus.

— Ši šio meto generolas Haig
išvengė bet kokią apklausinėj-
mo apie jo vaidmenį Niksono at-
sistatydinimo eigoje ir apie pre-
zidento Fordo pasirašytą ir pa-
skelbtą amnestiją. Senatas nori
gauti informacijos iš pirmų šal-
tinių. Senatas nori aiškiai nu-
statyti, ar gen. Haig neperžengė
savo galios ribos. Jo pareiga bu-
vo klausyti prezidento, o ne nu-
rodinėti jam. Jeigu jis anksčiau
taip elgėsi, tai senatoriai nori
žinoti, ar jis ir šį kartą panašiai
negalėtų pasielgti.

Pats generolas Haig Senato
apklausinėjimo nebijo, nes jis
jauciausi savo pareigas teisingai
atlikęs. Be to, senatoriai nori pa-
tirti, ar jis neturėjęs ryšių su
prezidentu Fordu ir ar jis nesit-
aręs ar pataręs paskelbti Nikso-
nui amnestiją. Senatoriai mano,
kad jis neturėjęs teisių kištis į
prezidento likimo reikalus.

Ronald Reagan buvo perspė-
tas apie Senato norą apklausi-
nėti generolą Haig, bet jis yra
įsitikinęs, kad Haig yra daugiau

PARLAMENTAS KALTINA IRANO PREZIDENTĄ

TEHERANAS — Trisdešimt
Irano parlamento narių pasirašė
bendrą laišką ir jį įteikė pirmi-
ninkui Hashemi Rafsanjani, rei-
kaluodami nubauti prezidentą
Abolhassan Bani Sadrą už ka-
rišką paslapčių išdavimą. Prez.
Bani Sadras lankėsi Irano —
Irako karo fronte ir savo pasta-
bas bei įspūdžius aprašė Islamo
revoliucijos laikraščio "Preziden-
to Dienoraštis" skylyje.

Pagal mohametonių įstatymus
karščių paslapčių išdavimas yra
baudžiamas mirtimi. Kokias "pas-
lapis" išdavė Bani Sadras nėra
žinoma.

DVI JAUNUOLĖS APKAL- TINTOS ŽMOGŽUDYSTE

CHICAGO, Ill. — Cook apskri-
ties prisiėkusiųjų teismas apkal-
tino žmogžudystę dvi mergaites
— Betty Hinkle, 18 metų, gyv.
4101 S. Michigan Ave., ir Sandra
O'Brien, 17 metų, 509 W. Well-
ington Ave. O 15 metų mergai-
tės teismas numatytas sausio
6 dieną nepilnamečių teisme,
kur bus sprendžiama ar ją tei-
sti kaip suaugusią. Sakoma, kad
ji paleido mirtiną šūvį. 13 metų
mergaitė apklausta ir paleista
namo.

Jos nužudė IBM pardavėja
Hopfner, 32 m. a., šeštadienio
rytą Lincoln parko Gun klubo
aikštėje. Jis jas paėmė pavėžinti
vykdamas namo iš miesto cent-
ro į šiaurę. Ginklas, kuriuo nu-
šovė Hopfnerį, buvo B. Hinklės
draugo pavogtas.

negu tinkamas šioms pareigoms.
Reaganas nori patyrusio žmo-
gaus Valstybės sekretoriaus pa-
reigoms. Generolas Haig turi
tikslų žinių apie JAV karo jė-
gas. Jis, būdamas Briuselyje,
gerai susipažino ir su diploma-
tijos darbas.

Generolas Alexander Haig
Ronald Reagano numatytas
valstybės sekretoriaus
pareigoms.

DRASCS PAREISKIMAI APRAMINO ATVYKUSIUS TRIUKSMADARIUS

(Atkelta iš pirmo puslapio)

Romoje teko praleisti vakarą su p. Žemaičiu ir jo žmona. Jie pažadėjo VLIKui paramą, kada tik bus reikėlas.

Bendrai, visuose kraštuose VLIKui simpatijos buvo labai šiltos; charakteringa, kad labai daug kur buvau klausiamas, kodėl Bendruomenė kliudo VLIKui d'rbti ir jį šmeižia.

2) Koordinacija Lietuvos politinės bylos tarp pasaulio lietuviškų institucijų ar organizacijų jau yra gerai sutvarkyta ir yra tamprūs ryšiai tarp atskirų kraštų ir VLIKo valdybos.

Mes turime VLIKo atstovus ar atstovybes jau beveik visuose kraštuose, kur lietuvių gyvenama. Su jų pagalba organizuo-

ta -sistematinga Lietuvos bylos koordinacija ir nesikryžiuojantieji veiksmai yra daug pažityviau atliekami. Niekur nebuvo VLIKo atstovybės atnaujintos ar naujai įkurtos, prieš tai nepasitarus su tuose kraštuose veikiančiomis lietuvių organizacijomis. Visur gavome jų pilną pritarimą ir pagalbą, todėl griežtai atmetam PLB pirmininko ir kitų priekabių ieškotojų tuo klausimu pareiškimus.

Ryšiai su kraštų VLIKo atstovybėmis ir kraštų lietuvių organizacijomis politinei veiklai bus plečiami ir toliau. 1981 metais numatyta sutvarkyti VLIKo atstovavimą Australijoje.

Ypatingai artimai VLIKas krašto lietuvių veiklą. Greičiau bendradarbiauja ir kooperuoja

su Lietuvos Diplomatine Tarnyba, ALTu, BALFu, šiaulių Sąjunga ir kt.

3) VLIKo pastangos ir moralinė atsakomybė išlyginti tarporganizacinius santykius:

VLIKas, kaip lietuvių tautos legali atstovybė, Lietuvių Charterio autorius ir Lietuvių Bendruomenės kūrėjas, turi moralinę ir teisinę atsakomybę žiūrėti, kad lietuvių ir lietuvių organizacijų tarpe būtų sugyvenimas ir bendradarbiavimas, ydant mūsų veikla būtų našesnė. Mažiau konstatuoti, kad išskyrus JAV, tarporganizaciniai santykiai visų kraštų pagrindinių lietuviškų organizacijų yra geri. Mažų, lokalinio pobūdžio neaiškumų pasitaiko, bet tai nėra esminiai reikšminiai, liečią viso žaščių, p. Kamantas susipyko su

ALB vadovybe ir paskelbė, kad

ji uždaryta ir pranešė, kad nuo 1980 metų liepos 1 d. Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga formaliai atstovauja Anglijos lietuvių PLB šeimoje. Skamba labai gražiai ir sveikintina, kad PLB pagaliau susiprato, bet kodėl to reikėjo atsiekti po daugiau kaip 10 metų!? Ir kiek per tuos metus buvo beiekalingai gincytasi!

Ar nepanašiai yra elgiamasi PLB vadovybės JAV, Argentinoje, Brazilijoje ir kitur, ir net su VLIKo valdyba!? Mes sveikinam Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungą už toleranciją ir supratimą lietuviškų reikalų reikšmės, nekreipiant dėmesio į jai praėity padarytą žalą.

JAV jau keletą metų yra didelė trintis tarp Amerikos Lietuvių Tarybos ir JAV LB, kuri paliečia ne tik tas organizacijas,

bet ir uždavinį neaiškumą. VLIKas visada bandė visus neaiškumus lyginti ir balansuoti, gi LB visur bandė primesti savo autoritetą, norėdama paheigti ten veikiančias organizacijas.

Geriausias pavyzdys yra Anglija, kur veikė Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga, kuri visą laiką artimai bendradarbiau su VLIKu ir jos pirmininkas p. Juras yra jau daugelį metų VLIKo atstovas. Barzdukas ir Nainys įkūrė Anglijos LB, visai nesiskaitydami su jau egzistuojančia Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga ir jos istorija, ir bandė ją likviduoti. Kuomet tai nepavyko, nes Sąjunga turėjo daugumos Anglijos lietuvių pritarimą, dėl man nežinomų priežasčių, p. Kamantas susipyko su

ALB vadovybe ir paskelbė, kad

VLIKo Tarybos pirmininko pranešimas VLIKo Seimui Toronte 1980.XII.13-14 d.

Pagal VLIKo Statuto 28 straipsnį VLIKo Taryba: a) studijuoja ir planuoja Lietuvos laisvinimo uždavinius ir jiems vykdyti priemones, b) sudaro VLIKo Valdybą ir prižiūri jos veikimą, c) tvirtina Tautos Fondo Valdybą, d) laikotarpiui tarp VLIKo Seimo sesijų vykdo VLIKo Seimo funkcijas, išskyrus išstatų keitimą, e) atlieka visus kitus šio statuto pavestus uždavinius. Tai tokia yra VLIKo Tarybos kompetencija.

Šis pranešimas apima laikotarpį nuo 1979 m. gruodžio mėn. iki šio Seimo Toronte.

Kaip žinote VLIKo Taryba pastovaus pirmininko neturi. Jai pirmininkauja grupių asmenys Taryboje nuo posėdžio iki posėdžio pagal Statuto 1 ir 30 straipsnius. Taigi šių metų spalio 19 perėmė pirmininko pareigas iš pono Oželio, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio atstovo.

Nebūdamas nuolatinis pirmininkas, negaliu duoti pilnų ir išsamų Tarybos veiklos apyskaitą. Duodu ją remdamasis Tarybos posėdžių protokolais ir savo atmintimi.

Šių metų laikotarpyje Taryba turėjo penkis posėdžius, visus Chicagoje Jaunimo Centre. Tai buvo sausio 27, kovo 29, birželio 14, rugpjūčio 23 ir spalio 19 d. Šeštasis posėdis turėjo būti gruodžio mėnesį, bet šis Seimas ir švenčių metas gal jį nustumė kiek toliau.

Posėdžiuose svarstytos problemos:

1. Valdybos veiklos pranešimų išsklaidymas ir kai kada kritika, 2. Tarybos pirmininko informacijos, 3. Tarybos komisijų pranešimai, 4. Tautos Fondo pranešimai ir 5. Kiti klausimai.

Taryboje šios kadencijos laikotarpyje veikė dvi nuolatinės komisijos: Politinė ir Teisių, vadovaujama inž. Jono Jurkūno ir Lietuvos Sienų, vadovaujama kunigo Anso Trakio.

Abi komisijos svarstė dienos ir ateities problemas ir savo svarstymų išvadas pateikdavo Tarybos susirinkimams.

Reikia pažymėti, kad Politinė ir Teisių Komisija paruošė VLIKo Statuto pakeitimų projektą, kurio svarstymas nors provizoriškai neįtrauktas, bet Seimo atstovų susipažinimui yra pateiktas po vieną egzempliorių kiekvienai grupei.

Kaip ir kiekvienas visuomeninis, o juo labiau politinis veikimas susilaukia kritikos, o kartais per aštrios ir nepamatuotos, taip lygiai VLIKo įstaigos ir jo vadovaujantieji asmenys. Tarp kitų Taryboje buvo iškeltas klausimas dėl "Pasaulio Lietuvis" straipsnio, parašyto J. Gallos, buvusio JAV LB pirmininko. Po įvairių pasisakymų buvo priimta rezoliucija, reiškianti nepasitenkinimą, kad tokį straipsnį spausdina Bendruomenės oficialus organas.

Nemalonų įvykių Taryboje reikėjo svarstyti ir spresti — tai Krikščionių Darbininkų Sąjungos atstovo-antrininko Taryboje kelionė į okupuotą Lietuvą. Klausimą viešai iškėlė Dr. B. Nemickas laiške Draugui, pasaiptai atsiliepdamas ir apie patį VLIKą.

Antrininkas savo pasiaiškinime raštu pareiškė, kad jis važiuavo su savo organizacijos, taigi Krikščionių Darbininkų Sąjungos pritarimu ir pasiaiškinimą baigia taip: "Sutinku laiško baigiamąją mintį, kad "VLIKo tautinės drausmės sargu, neišmastytas, nuo lietuvių pagrindinių organizacijų sutarimo atsiplėšęs tarpusavio bendravimui ir santykiams su Lietuvos žmonėmis žalingas "draudimas", kaip jau regisi, kompromituoja pačią VLIKo instituciją.

Taryba nutarė pasiūlyti atstovui antrininkui iš pareigų Taryboje atsistatydinti.

Dr. V. Šmaitis
VLIKo Tarybos Pirmininkas

— Tomi, jeigu tavo tėvas buvo užsiėmęs visą dieną ir pasakė, kad jam reikėjo grįžti į rastingą naktį, ką jis veikė?

— Tai yra tas, ką mamai norėjo žinoti.

Visuomet skolinės iš pesimisto — jis niekuomet nesitiki, kad bus gražinta.

Season's Greetings from Standard Federal Savings.

Santa will be here:

Saturday, Dec. 13 9 a.m. - 12 noon

Saturday, Dec. 20 9 a.m. - 12 noon

Children must be
accompanied by an adult.

Come in and get a
FREE color photo with Santa
with our compliments.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

HOME OFFICE: 4192 Archer Avenue (at Sacramento)
Chicago, Illinois 60632 Phone 847-1140

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS ŠILEIKIS

ESTETIKOS-ETIKOS SINTEZĖ

Laisvojo pasaulio menas daugiau ar mažiau linksta į materializmo pusę. Komunistinis menas turįs tarnauti valstybei, atseit, palenkta politinė kryptimi. Senaisiais laikais menininkai tarnavo privileijuotajai klasei ir bažnyčiai. Vieną pavyzdį paimekime Italijoje Paolo Galinari (Veronese (1528-1588), kuriam šventasis Tribunolas iškėlė bylą už paveikslą "Vakarienė Levi namuose". Dailininkas savo kūrinį nutapė porą karalių, aprengtų vokiškais drabužiais.

Kūrybos sąskaiton įtraukiama daug metaforų ir teigimų, kad, girdi, abstraktusis menas jau laimėjęs kovą prieš reprezentacinį meną, kad sentimentui vietos dabar nebėra. Vis dėlto žmogus negali pasidaryti tokiu kietaširdžiu, kad neturėtų jausmų, tam, kas yra gera ir gražu. Šitos "prarajos" definicija yra tokia, kad ne menas turi taikytis prie visuomenės, jai patalinti, bet visuomenė turi būti auklėjama meno srityje taip, kaip mokoma moralės ir etikos principų pažinimo. Budistų vienuolių "Zeno Išmintis" sako: "Žmogus, kuris mano save sužadęs, yra kvailys". Iš šio išsireiškimo galima daryti išvadą, kad žmogaus pastangos siekti aukštesnio tikslo, estetiško grožio, yra sąlyga siekti tam tikro tobulumo. Tuo pačiu kartu reikia turėti galvoje, kad nieko nėra visiškai tobula ir visiškai klaidinga.

Kaip pavyzdį imkime mūsų M. K. Ciurlionio estetiką, kuri

spindi metafizinio pasaulio šviesa. Jo kūryba yra idėjinė, kartu ir simbolinė, siejasi su etika, humanizmu ir idealizmu, žmogaus, kaip fenomeno, tada niekas nesusprato ir nekreipė rimtesnio dėmesio, ką jis kuria, o gal tik šiaip sau žaidžia?

Dr. Felix Gatz plačiau žiūri į moderniojo gyvenimo estetikos funkcijas ir paduoda kai kurias definicijas giminingom estetikos jungtims. Anot jo, absoliuti autotelija galioja ten, kur tikslas sutampa su formos struktūra ir turiniu. Tada turi reikšmės, nežiūrint į tai, ar menas yra autonomiško pobūdžio, ar ne. Menas teoretiškai liečia etikos sąvokas, kai etikos sąvoka sutampa su meno struktūra, bet realybėje ne visuomet taip yra.

Menas gali neturėti reikšmingos temos, bet gali turėti etikos sąvoką, tokiu būdu kūrinys atsiekia savo tikslo. Modernioji dailė pati sau ir iš savės, tuomet estetikos sąvoka taip pat iš "savės". Abstrakčioje dailėje galima ne suvokti daiktinio grožio, temos arba išraiškos, dėl to, kad struktūrinis daiktas, sakysime, sudaužytas automobilis, siejasi tik su etika, bet ne su estetika.

Fiedleris bendrai nagrinėja meną. Pirmoje eilėje liečia tapybą. Jisai galvoja, kad visa, ką vadiname "matymu", iš tikrųjų nesame tikri. Kai ilgai žiūrime į daiktus, tada galime suformuoti tikrą supratimą ir įvesti sprendimo sistemą. Bet, kaip greit objektas suprantamas, taip greit pražudomas dėmesys, nes tas objektas lieka temos da-

M. Šileikis

Potvynio madona

dyku. Juo labiau daiktus pažįstame, juo mažiau jais domimės. Kasdieniniame gyvenime žmogus daiktus mato paviršiniškai, juos nekreipia ypatingo dėmesio. Meno darbe matymas veikia skirtingai, kadangi menas atkreipia dėmesį į žiūrą. Menininkas į daiktus, kurie priklauso mūsų būties sistemai, žiūri iš meno taško, nekreipdamas dėmesio į jų grožį, kuris pagal Fiedlerį, yra malonumo sinonimas.

Menininkas turi reikalo tik su vaizdu, bet nereikia, kad jis geriau mato, negu kiti, bet jis privalo matyti geriau už tuos, kurie galėtų matyti tikrai per mikroskopą. Jam nereikia egzistuojančius daiktus suprasti moksliniu tikslumu, kuomet jis nuo mokslininko skiriasi tiek, kad jam pakanka tik to, ką jis mato ir ką galvoja. Intensyvus žiūrėjimas į matomus daiktus, nukreiptų jo dėmesį į naujas vizijas, kurios gali pasiūlyti dar naujesnes idėjas. Impresionistas domisi iš paviršiaus matomais spalvos ir šviesos virpesiais ir jam to užtenka, negalvoja apie nieką kita. Prancūzų 19-to šimtmečio tapytojai: Monet, Pissaro, Renoir ir kiti, darė tai ko žmonės nesuprato, šaipėsi, bet jie sukūrė naują dailės epochą, labai skirtingą nuo buvusios akademinės mokyklos. Be to, tas laikotarpis atnešė daugiau žinių apie spektrologiją ir pigmento chemiją, savo darbą grindė pagal fizikos principus. Jie surado, kad be šviesos, nėra spalvos; kinta šviesa, kinta ir spalvos. Spalvos yra šviesos elementas, santykiu tarp savęs ir iš savęs tarp vėsiųjų ir šiltųjų tonų, įvairuoja pagal fizikos dėsnius.

teikia malonumo, kaip ir grožis, nes malonumas kyla iš grožio. Kantas sako, kad "grožis" reiškia "gėrį".

Estetika išplaukia iš dviejų versmų — Platoną filosofijos mokslo ir meno apie grožį. Baugarteno — iš metafizinio problemų, kurios mažai ką bendro turi su estetika. Tikrai po Baugarteno mokslininkai, nagrinėdami estetikos mokslą, persumavo į jį disciplinos sistemas. Tačiau estetikos klausimuose kyla naujų reikėtų ir skirtingų nuomonių dėl estetikos universalumo ir pasitovumo. Kol egzistuoja pozityvi žmogiška priimtis, tol egzistuoja kūryba ir iš apgrendžiama, o pat kūrybinis vertingumu. Poerijos reikšmė glūdi ne vien žodžiuose, bet ritme apie žodžius. o žodžiais vedamoji dainiško kumo forma ir mintis yra tikrai žodžių žaismas. Kai poetas kalba apie "plaukiančius elementus", kurie spontaniškai virsta plastine forma. Poezija be muzikalumo bei daiktškumo, neturėtų reikšmės. Muzikalumas muzikoje provokuoja emocijas, o emocijos pažadina estetiką.

Kaip pavyzdį paimekime mūsų poetų poeziją, kuri savo turiniu ir formos aiškumu, sutampa su grožio idėja ir tuo pačiu su tikrąja būtimi: Kazio Binkio lyrika:

Dainuodama skina ji rūtą,
Dainuodama pina kasas.

Arba balio Sruogos daktelinė eilėdaros forma:

Supasi, supasi lapai pabudinti,
Šnarasi, šnekasi vėjo pajudinti.
Jeigu tapyboje nebūtų plaukinių judesių, nebūtų spalvų ritmo, nebūtų nieko. Grožis ir emocijos atsispindi iš objekto arba gamtos. Jeigu nebūtų objekto, negalėtų niekas atsispindėti. Grožis išplaukia iš meno, kaip ir gėris iš kilnios idėjos.

Estetinių vertybių sąvoka daugiau ar mažiau vystosi savo tautose, kaip ir menas. Kitos tautos estetinės vertybės mūsų tautai gali pasirodyti neaktualios. Bet bendra estetinės vertybės visada turi savo potencialumą, ten, kur suvokiama grožis — gėris, tiesa. Mūsų liaudies dainos ir menas yra toks savitas (natūralus), kad kitai tautai, (mažiau giminingos dvasios tautai) gali neturėti to artimo grožio ir estetinės egzaltacijos, kokią turi mums.

Grožis yra meno atspindis iš paties meno kūrinio ir iš daiktų, kurių realūs objektai suprantami tikrai kaip grožis, tuo pačiu tinka tapybai ir skulptūrai, kartu ir meno estetikai. Išpūdzio ir iš gamtos įkvėptų efektų problema ypatingai psichologiška. Tradicinės estetikos suvokimas daiktuose turi ir sąvotišką madas, atseit, naminė rožė geresnė, negu laukinė: vasaros metu žaliuojanti gamta gražesnė, negu spalvingas ruduo; raudoni skruostai gražesni, negu išbalė ir t. t.

Estetika reliatyvi ne tikrai daiktams, idėjoms, bet ir elgesiui, nes elgesys priklauso estetikos sričiai. Įvairių daiktų vertinimas remiamas pažinimu teigiamų ir neigiamų pusių, bet ne žaismis. Logika, etika ir estetika yra giminingi mokslai; jie yra lygiagrečiai, bet ne teigiami, nes nagrinėja faktų panašumą arba jų skirtingumą, o tikrai nustato jų lygį. Estetinės vertybės tiek vertos, kiek jos vertinamos. Idėjų akivaizdoje kai kada estetika neturi ryšio su etika.

Platonas pirmas išaiškino meno ir grožio tapatumus ir jų skirtingumus, remdamasis logika ir objektyviu galvojimu. Tačiau griežtų ribų tarp meno estetikos ir gamtinio grožio nenustatė. Jis tikėjo, kad bet kuriam mene estetika savaime yra estetika ir be gamtinio grožio. Platonas tikėjo, jog menas savaime stovi aukščiau, kaip gamtinis grožis, ir menas yra aukštesnio laipsnio, negu idėja, nes kiekvieną idėją reikia realizuoti gyvenime. Jokia idėja negyvena, kai nebūna vykdoma kokioje nors formoje. Taip ir visuomenės srovinės idėjos neturi reikšmės tol, kol neturi tam tik-

ros formos arba principo. Platonas pataria meną, kaip reikšmingą kūrybos formą, laikyti pirmą vietą, o gamtinį grožį — antrą. Gamta joks menas, o tikrai daiktinio grožio atspindis. Iš kitos pusės, jisai meną vertina kaip įsivaizduotą dalyką — idealinį meną, kuris paeina grynai iš įsivaizdavimo.

Mums primena A. Baranauško "Anykščių šilelis", eiliuotas veikalas, priklauso gamtinio grožio estetikai, kuris daro reakciją iš gyvojo objekto ir sukelia malonius išpūdžius, piešiamus realiais vaizdais.

Taip pat Max Dessoir aiškiai nušviečia meno ir gamtinio grožio analogiją:

"Kai gamta ir jos grožis tampa dailės kūriniu, tuomet gamtinis grožis labai pasikeičia. Pavyzdžiui, plastiškiesiems objektams pasikeičia ir plokštumą, kai brūkšniais spausdinami drobėje arba popieriuje. Poezijoje įvykiai pakeičiami į žodžius. Gamtinis grožis įgyja jau naują ir labai nenatūralų charakterį taip greit, kaip greit patampa meno realybė. Gamtinis grožis, kaip toks, yra visiškai skirtingas nuo meno grožio. Du apsirėškimai labai skiriasi, kai būna išskirti meno forma, atsižvelgiant į subjektyvią realybę. Giris kvapnis priklauso giris estetiškam išpūdžiui, kurį pajuntame iš gamtos. Didelė kaitra atsiliepija į tropikų augmeniją iš gamtos. Šiaurės ašigaliu šalčiai atsiliepija iš gamtos, užsteldami ir sulauko gyvenybės veiklą. Gyvo kūno grožis atsiliepija į jausmus, greit sukelia lyties impulsą. Lyties impulso apsirėškimas žemumoje jausmuose dingsta tikrai menė. Sakysime, marmure iškalto nuogų figūros arba Mikelandelo ta-

(Nukelta į 5 psl.)

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų visiems draugams ir kostumeriams linki

A. LAURAITIS

INSURANCE AND REAL ESTATE
4645 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.
Telef.: LA 3-8775

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Bekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

CHICAGO LIETUVIŲ

NAŠLIŲ, NAŠLIUKIŲ IR PAVIENIŲ
DRAUGISKAS KLUBAS

linki

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų
METŲ NAUJENOMS, VISIEMS NARIAMS
IR DRAUGAMS

LEONAS VASILEVAS — Pirmininkas
VICTORIA CINKA — Nut. rašt.
ROŽE DIDŽGALVIS — Finansų rašt.
ANNA WAICHAKI — Kontrolės rašt.
ANNA CASEY — Išdininkė
ANNA CUNDUX — Korespondentė

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
savo rėmėjams, Naujienoms ir visiems
lietuviams linki

AMERIKOS LIETUVIŲ PILEČIŲ IR
PAŠALPINIO KLUBO VALDYBA
IR NARIAI

MERRY
CHRISTMAS
AND A

HAPPY NEW YEAR

TO ALL THE PEOPLE OF CICERO
AND ALL OF OUR FRIENDS

HENRY KLOSAK	PRESIDENT
JOHN F. KIMBARK	CLERK
GERALD B. RESNICK	COLLECTOR
LEROY J. LAWNICZAK	SUPERVISOR
ANTON J. SMETANA	ASSESSOR
GERALD DOLEZAL	TRUSTEE
JOHN S. KOCIOLOKO	TRUSTEE
RENO PAGNI	TRUSTEE
RUSSELL SPIREK	TRUSTEE

ELECTED OFFICIALS
TOWN OF CICERO

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per
six months, \$12.00 per 3 months. In
other USA localities \$40.00 per year,
\$22.00 per six months, \$12.00 per
three months. Canada \$45.00 per year;
other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy
Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose:
metams \$45.00
pusei metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$4.00

Kitose JAV vietose:
metams \$40.00 Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius,
tuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

VLIKas jau atsigavo

Mes jau praeito antradienio, gruodžio 16 d., numerį pranešė skaitytojams, kad gruodžio 13 ir 14 dienomis vykęs VLIKo tarybos posėdis buvo sėkmingas. Tai buvo pirmą VLIKo atstovų konferencija, kurioje buvo išklaustyti pranešimai ne apie veikiančius keisčiausius statuto paragrafus, bet apie VLIKo praeitais metais atliktus darbus.

Visi atsimename kaip tie pasitarimai ėjo Chicagoje, Floridoje ir New Yorke. Susirinkimo pirmininkas savivaliaudavo, kad net plaukai stodavosi. Klausytojai nežinojo, ko pirmininkas nori, kuriam tikslui jis svarsto visai nereikšmingą klausimą ir neleidžia svarstyti, kas buvo atliktas praėjusiais metais. Dėl menko ir aiškaus dalyko VLIKo nariai turėdavo važiuoti posėdžio į New Yorką. Ten spręsdavo viešą klausimą, kurį galėdavo išspręsti Chicagoje, nebeišleidžiant didelių sumų kelionėms.

Floridoje vykęs VLIKo atstovų pasitarimas tiek toli nuėjo, kad priėmė visą eilę nutarimų, nesuderintų su VLIKo vesta politika ir priimtomis darbo gairėmis. Reikalai tiek toli nuėjo, kad VLIKo vadovybė iki šio meto nepaskelbė Floridos pasitarime priimtų rezoliucijų, nes jos praktiškai gyvenime negalėjo būti taikomos. Rezoliucijas siūlė žmonės, kurie visą dešimtmetį tyčiojosi iš VLIKo ir kurie tokias rezoliucijas tyčiojosi siūlė, kad VLIKo darbas būtų suniekintas ir pats VLIKas nužemintas.

Dar liūdnesnį vaizdą paliko Chicagoje vykusio metinė VLIKo konferencija. VLIKo reikalus tvarkęs teisininkas susirinkusiems pripasakojo tokių dalykų apie VLIKą, apie kuriuos VLIKo steigėjai visai negalvojo. Spaudoje jau pasirodė žinių, priešingų VLIKui, jo vedamam darbui ir jo tikslams. Prieš metus vienas nepolitikuojantis inžinierius niekino visas politines Lietuvos grupes, išskyrusias Lietuvai nepriklausomybę, o kitur aiškino, kad VLIKas jau atliko savo pareigą. Viską buvo taip surežisuota, kad liko tik dešimt minučių vicepirmininko kontroversinėms mintims pagvilinti ir suabejoti jo naudotais faktais. Bet užteko penkių minučių, kad vienas VLIKo atstovas sugriautų išgarsinto teisininko netikslią poziciją, tinkančią tikrai VLIKo silpninimui.

Po tokios teisės mokslus baigusio žmogaus paskaitos VLIKą sudarantioms grupėms tekė ilgal tartinis, kol susitarė imtis bendro darbo ne tik pačiam VLIKui gelbėti, bet ir Lietuvos laisvinimo reikalais rimtai susirūpinti. Tai buvo pats žemiausias VLIKo tuščios veiklos dugnas. Giliau leistas susirinkusieji atstovai negalėjo. Jie susitarė bendromis jėgomis gelbėti. Paaikškėjo, kad tai buvo ne toks lengvas darbas. Teko dar daug važinėti ir laiką posėdžiuose bereikalingai leisti. Teko spaudoje prieš VLIKą įvairiausių niekus skaityti.

Pritariantieji politikai aiškiai matė, kad keli lietuviški politikieriai buvo pasiryžę VLIKą visai palaidoti. Jeigu kada vienas kitas patriotas jiems primindavo, kad okupantas nieko kito labiau nenori, kaip VLIKą visai palaidoti, jį nebuvo atkreipta dėmesio. Ne vienam kilo klausimas, kodėl kai kurie mūsų tremtiniai, pabėgę užsienin, siekė tų pačių tikslų kaip okupantas. Tie tremtiniai tvirtino, kad jie tik gero norėjo lietuvių tautos laisvinimo kovai. Bet kokio gero jie galėjo norėti, kai naikino patį geriausią kovos įrankį, suvedusį visų įtikinimų lietuvių į bendrą frontą prieš okupantą.

VLIKo vadovybė išrinkti žmones turėjo išsijusti sunkiam darbui. Teko gintis nuo pačiame VLIKe užsilikusiu ardytojų ir imtis darbo naujose kovos sąlygose. Jeigu neskaityti poros daktarų idealistų, kuriems rūpėjo Lietuvos laisvė, tai VLIKo atstatymo darbą dirbo paprasti lietuviai kovotojai, turėjusieji užsidirbti sau ir šeimai duoną, o vią kitą laiką skirti atstatymo darbams. Praėjo trys metai, kol pavyko pamažu persiorganizuoti ir susaukti tikrai darbiningą konferenciją Toronte. Atrodo, jog pasirinktas šis svarbus Kanados centras, kad Kanados lietuviai savo akimis pamatytų ir savo ausimis išgirstų apie atsakingą VLIKo atstovų vedamą darbą ir pasiektus rezultatus. Pasikalbėjimai su sugrįžusiais atstovais rodo, kad Toronte veik nebuvo tų tuščių ginčų, kuriuos kėlė į VLIKą sulindę sofistai; geriausi noru jie kėlė bereikalingus ginčus, bet mažai ką darė ir dar mažiau tikėjosi padaryti.

VLIKo vadovybė buvo atliktas didelis darbas Amerikos Kongrese reikalingoms rezoliucijoms praversti. VLIKo buvo dėtos nemažos pastangos įtikinti Kongreso atstovus ir Valstybės departamento pareigūnus apie teisingą Lietuvos ir visos lietuvių tautos padėtį. VLIKo pareigūnai važinėjo po įvairius Pietų Amerikos kraštus, kur buvo didesnės lietuvių kolonijos, ryšiams atgaivinti. Pagaliau VLIKo vadovybė apglėbė įvairius Vakarų Europos kraštus, kur buvo vedami pasitarimai su vietinių valdžių atstovais ir lietuviškų kolonijų atsakingais pareigūnais. Ryšium su Belgradu ir Madrido konferencijomis vestas informacinis darbas ir, pagaliau, metinės VLIKo konferencijos sušaukimas yra didelis ir teigiamas darbas.

Konferencijon suvažiavusieji VLIKo atstovai turėjo ko pasiklausti. Jie neturėjo laiko ginčytis dėl primesto bereikšmio statuto, bet džiaugėsi atliktais darbais ir atnaujintais ryšiais. Toronto konferencijoje dar bandyta supančioti energingą VLIKo vadovybės veiklą, primetant jai "išimčių ir žinovų komisiją", tarytum Lietuvos reikalams didžiąją savo gyvenimo dalį paskyrusieji žmonės nebūtų žinoję, ko jie norėjo ir ko jie siekė. Bet niekas savo tuščiaiduriais plepalais neturėjo progos Toronto konferencijai kenkti, nes visas laikas buvo pašvestas konkrečioms darbams.

Tuščiaidurius pleperius reikia izoliuoti ir duoti jiems progos plepėti savo tarpe, o realų ir naudingą darbą dirbti norintieji privalo gautis prie tų, kurie tą naudingą darbą dirba.

Kiekvienas lietuvis turi žinoti, kad atliktas naudingas darbas už save garsiau kalba, negu tuščios pagyros.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ
Vašingtone

**Lietuvos atstovo, Dr. S. A. BAČKIO,
sveikinimas švenčių proga**

Lietuvos Pasiuntinybės ir savo vardu nuoširdžiai sveikinu visus lietuvių Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1981 Metų progą. Reiškdamas dėkingumą spaudai, veiksmams, organizacijoms ir pavieniams asmenims už žygius Lietuvos reikalais bei atodairą Lietuvos diplomatiniams ir konsulariniams atstovams, linkiu, kad 1981 metai visiems būtų sėkmingi asmeniškai ir ypačiai koordinuotoje veikloje ginant pavergtųjų tautiečių pagrindines teises ir Lietuvos laisvės bylą.

Dr. S. A. BAČKIS
Lietuvos atstovas

1980. XII. 12.

V. KAROSAS

"UNDER THE SWORD OF DAMOCLES"

(KOMENTARAI)

(Tęsinys)

Vertimą atliko Nijolė Gražulis, išvertusi literatūriniai sklandžia anglų kalba, gal dar geriau skaitoma negu originale. Nesuprantama, nes nepaaiškinta, kodėl vertimė yra padaryti kai kurie teksto pakeitimai, ypač romano užbaigoje, kame dr. Silvestras išvengia Gordonio peilio smūgio, ir jo sūnus Dovydas lieka nepakrikštytas.

Idomu, kad vertėja Gražulis, rado reikalo svarbiausio romano veikėja žydą Dovydą Gordoną, kraštutinį religinį ir komunizmo fanatiką, tremimų ir masinių žudynių vykdytoją, sėdintį ir ir egoistą pristatyti amerikiečių skaitytojui sėkmingai: "And yet David is an idealist, who does what he does from a sense of higher purpose".

Skaitant šiuos autorius ir vertėjos pasisakytus, skaitytojas bus tikrai patenkintas. Pirmiausia, pats autorius diktuoja romaną komunizmo ir nacizmo aukoms, o kitose pastraipose pareiškia, kad ne tik romano veikėjų ir vietovardžių vardai yra fiktyvūs, kas sąvairte suprantama, bet ir patys romano charakteriai yra išgalvoti. Reiškia ir visa jo pavaizduota veikla, galvošana, semitinis romanis svetima kal-

filosofavimas apie gyvenimo prasmę būtų viena išisinė fikcija, arba dar tiksliau pasakius, literatūrinė nesąmonė. Kaip galėtų tuomet autorius fikciją ir melą deklaruoti komunizmo ir nacizmo aukoms pagerbti? Kas tai per nesąmonė?

Tačiau Nijolė Gražulis, savo įvadinio žodžiu, su kuriuo matomai autorius ir knygos leidėjas iš anksto buvo susipažinę, pripažino Dovydą Gordoną dideliu idealistu, nes žengdamas prie tikslo kruvinu keliu siekė žmonijai, ir tuo pačiu lietuvių tautai, "aukštesnių idealų". Be to, tai nėra tikras pakvaišimas, kuomet lietuviško rašto atstovai šitaip save, ir bendrai visus lietuvius, nori reprezentuoti amerikiečių bei, plačiau, vakariečių kultūros visuomenėje?

Kaip minėjau, savo komentaruose paremiau dr. J. Griniaus ir kitų kritikų pageidavimą, kad šis romanas, kaip aiškiai antisemitinis, neversti anglų kalbon. Atsakydamas į šiuos pageidavimus rašytojas Al. Baronas Draugo editoriale užtikrino: "...kai kas to išsigando, esą išeinąs antisemitinis romanis svetima kal-

gas darbas už save garsiau kalba, negu tuščios pagyros. Darbo yra daug. Dirbkime, tai pačius svarbius darbus pajėgsime atlikti.

ba... tai tėra tik romanas, tai nėra kokie kaltinimai, ir kritikai romaną vertins ne kiek jis anti-zydiškas, bet, kiek jis literatūriškas" (Draugas 25. VI. 1979).

Norėdamas pasitikrinti, kaip šis romanas perskaitęs reaguos Lietuvos kilmės žydai, padaviau anglų vertimą vienam man pažįstamam, Amerikoje gimusiam su akademiniu išsilavinimu profesionalui. Pirmi jo žodžiai būvę: "I was shocked". Toliau jis pareiškė nustebimą, kaip autorius, turėdamas nemažus literatūrinius sugebėjimus, galėjo sukurti rafinuotą, antisemitinį romaną, kuriame patikė "Sijono protokolų" tarjamai mokslinį metodą ir drįso žydams primesti visus bolševizmo nusikaltimus, nors dalis žydų buvo įsijungę į jo kruvinąjį darbą. Pasakykite, kuri tauta neturėjo pagauti komunizmo, nacizmo ar fašizmo vilionių, nepapildę kruvinu nusikaltimų vardan kaž kokių idealų, už kuriuos vėliau teko skaudžiai nukentėti ir apgailėti savo pasimetimą. Kaip toliau supratau iš jo atsargaus pasisakymo, jį ne tiek nustebino romane pavaizduoti lietuvių žydų santykiai atsidūrus Lietuvai karo tūnyje, bet, kad lietuvių išeivijoje yra puoselėjamas antisemitizmas, kuris nieko gero nežada Amerikai ir patiems lietuviams. (Bus daugiau)

— Senatorius Edward Kennedy (D., Mass.) pažadėjo bendradarbiauti su prez. išrinktu R. Reagan išsprendžiant valstybės bėdas. Anot senatoriaus, Amerikos žmonėms atsibodo politinės kovos.

KAZYS BORUTA

SVEČIUOSE PAS ČIURLIONIUS

M. K. Čiurlionio jauniausiai sėselei Zvirbliukui ir mano Bičiulei, iš kurios širdies pasisėmiau skaidrių atsiminimų apie M. K. Čiurlionį.

SVEČIUOSE PAS ČIURLIONIUS
DRUSKININKUOSE

(Tęsinys)

Tėvas, išsiėmęs iš kišenės raktuką, atrakino, sublizgėjo juodi ir balti klavišai. Kastukas atsėdo prie pianino, ir — sugriaužė, suskambėjo nuostabiąs garsais naujasis svečias, prašvito visas mūsų kambarys, suvirpėjo iš džiaugsmo vaikų širdys, o mamytė patydomis nusišluostė ašarą. Tai toks buvo naujasis svečias, kuris tuoju pasidarė šeimos nariu.

Nuo to laiko lyg praskaidrėjo mūsų gyvenimas ir visas pasaulis nušvito, — lyg giedra diena be jokio debesėlio. Nuo ankstyvo ryto ligi vėlios nakties tik kalba ir kalba mūsų juodasis svečias, tik slamba ir skamba jo nuostabi harmoningi tonai: iš ryto — vaikiskais piršteliais — nedrąsia gamta, vakarais. pritemus — didinga improvizacija.

O vargšas rudasis sėfelis susilaukė visiškai žmogiško likimo. Niekada dar jam neteko prisilaukti tiek karčių žodžių, tiek skaudžių epitetų.

kaip tuo metu, kai naujasis svečias įsigyveno mūsų namuose. Niekas neprisiminė jo nuopelnų, niekas nepratarė dėkingo žodelio, o vaikai pradėjo dar šaipytis: vienas sako, kad reikia jį sukurenti, kitas — išnešti į virtuvę, kad mama turėtų ant ko makaronus kočėti ir t. t. Klausėsi senelis visų tų kalbų ir, kaip pridera senam išmūčiui, — tylėjo. Tik viena po kitos pradėjo trūkinėti jo stygos. Kiekviena nutrukusi styga suskambėdavo kaip gailūs žmogaus atodūsiai nakties glūdomoje.

O vėliau atėjo kažkokie svetimi žmonės, išsinešė mūsų senuką į vežimą ir kažkur išsivežė. O kur — mes, vaikai, net nepaklausėme, tik džiaugėmės, kad daugiau kambaryje vietos, — erdviau žaisti ir galima kiliai versti.

Naujasis pianinas pasijuto viešpačiu mūsų namuose. Jis atėmė iš mūsų žaidimo ir miego valandas, privertė skaitytis su senuku laikrodžiu, kabančiu miegamajam prie durų, ir daboti valandas, kada ir kuriam skambinti eilę. Privertė tyliai ant galų pirštų vaikščioti, kai Kastukas kurdavo savo preliudus, švariai mazgoti savo rankas, prieš paliečiant baltutėlius pianino klavišus. Be to, išmokino duoti gerą "kriaušę" arba mikliai apversti su kėdė tą, kuris nenorėdavo užleisti vietos ar skambindavo ne savo valandą.

Kai tik atsirado naujasis pianinas, vaikai varžydami veržėsi prie jo, norėdami bent vieno pirštuko prisiliesti jo klavišų ir pačiam išspausiti nors vieną toną. Bet tėvas negailestingai

rakindavo pianiną ir leisdavo skambinti tik vyresniesiems. Kastukas, tai pastebėjęs, greitai užprotestavo:

— Visi vaikai turi naudtis nauju pianinu. Iš pat mažens turi priprasti prie švaraus ir gražaus tono, nes tonas auklėja muziką.

Tėvui tekė nusileisti. Tada puolė prie pianino kaip alkani vilkiukai. Prasiėjo ir pešynės, ir be saiko "barabanijimas". Prisiėjo tėvui, pasitarus su Kastuku, nustatyti tvarką ir kiekvienam skambinti laiką. Ir štai atsirado ant sienos prie pianino programa, kada ir kam skambinti. Bet ir tada įvykdavo pešynių arba — "žemos klasos ir apgavystės". Pavyzdžiui, aš skambinu, pribėga Jonas ir šaukia:

— Jadzė, eik greičiau, tave mami šaukia! — Nubėgi, o nei šaukia, nei ka, o sugrįžus — randi Joną savo vietoje skambinant, — nebandyk protestuoti, nes gausi "kriaušę" ir nubėgsi tyčdama. Dažniausiai tuos ginčus likviduodavo Kastukas, atsėsdavo prie pianino ir pradėdavo improvizuoti. Tada visi nusiramindavome ir arba klausydavome, arba išbėgdavome į kiemą žaisti. Tokie mano pirmieji išpuoliai.

Vasarą Čiurlionių namuose pianinas skambavo be pertraukos.

— Anksti rytą pabudavau, skambant Kramerio etudams arba Šumano "Faschingsschwank aus Wien", arba "Les papillons", — atsimenu ma-

no Bičiulė. — Tai skambindavo Petras.

Po pusryčių — Bacho fugos ir preludai iš "Das wohltemperierte Klavier", — skambiha Jonas.

Prieš pietus Kastukas, jei nekurdavo ar neimprovizuodavo, tai skambindavo Šumano, Šopenio, R. Strauso veikalus keturiomis rankomis su Povilu ar Petru — "Salome" ar "Till Eulenspiegel". Tada — kur bebuvus — viską mesdavau ir atbėgdavau klausyti, o būdama aštuonerių devynerių metų, mėgdavau, jiems skambinant, sklaidyti gaidas.

Po pietų skambindavo Valė Bacho mažąją fugą arba Kastuko noktiurnus, pavaikare — Juzė, kartais ir Stasys. O aš vasarą tingėdavau sistemingai skambinti ir savo valandas užleisdavau Petru, o pati skambindavau protarpiais, pasitakius progai, kai užėdavo ūpas.

O vakarais būdavo tikra šventė. Po vakarienės, kai pradėdavo temti, mes visi žinodavome ir suprastavome, kad mums reikia išeiti iš didžiojo kambario, nes tai buvo Kastuko valandos. Jis užsidarydavo ir kurdavo arba improvizuodavo.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

ARMAGEDONAS IR PO JO - PASAULINĖ TAIKA

"Jis surinko juos į vieta, kuri hebraiškai vadinama Armagedon" (Apriškimo 16:16)

32. Apaštalas Povilas, rašydamas apie tą pačią "Viešpaties dieną", sako, kad "tada ištiks juos staigi prapultis, kaip gimdymo skausmai nešėjų moteriškai, ir jie neištrūs" (1 Tesal. 5:1-3). Gimdymo skausmai, kaip žinoma, ateina su trumpomis pertraukomis arba skausmų sumažėjimais. Panašiai buvo su įvykiais nuo "pagonių laikų" pasibaigimo, po 1914 metų. Povilas pasakė, kad sykiu su tais skausmų sumažėjimais eis šūkavimai apie "ramybę ir saugumą"; ir matome, kad šita pranašystė tikrai taip dabar įvyksta.

Dusyk tautos susijungė bandydamos išgelbėti pasaulį nuo dar kito gresiančio sunaikinimo; bet, kaip pranašystėje pasakyta, jų susijungimai tikslu nepasiekė.

IV. RAŠTO TYRINĖTOJAI, 5421 So. Mozart, Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicines direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, N.Y.
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis ir kas antra šeštadienį 9-3 val.
Tel.: 563-2727 arba 563-2722

TEL. - BR 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPĖCIALIZA AKIŲ LIGŲ
3767 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
3616 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinimus ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet, ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880, Residencijos telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sandra praktika, spm. MOTERŲ LIGŲ
Ofiso: 2622 WEST 57th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmą antradienį, trečiadienį ir penktą, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį: 9-12 val. popiet ir kitą laiką pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDIAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės. Mod. ban. dant. Speciali pagalba klijams (Arch. Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadienį 9-12 val.
2850 West 63rd St., Chicago, IL 60641
Telef.: PR 8-0824

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Prilaim Master Charge ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kH. A.M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Vedėja - Aldona Daukus
Telef.: HE 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

Dagys.

"Sunkūs laikai"

Kalėdų ir Naujų Metų sveikinimai

Artinantis Kalėdoms daugelis heureuse Anne.

Portugališkai: Feliz Natale e próspero Ano Novo.

Vokiškai: Frohliche Weihnachten und ein Glueckliches Neues Jahr.

Olandiškai: Zalig Kerstfeest en een Gelukkig Nieuwjaar.

Svediškiškai: Glad Jul och ett Gott Nytt Ar.

Islandiškai: Gledileg Jól og Nýar.

Albaniškai: Kreshendalut dhe Motin e ri Gezuare.

Graikiškai: Kala Khristougena kai Eftikhēs to Neon Ethos.

Turkiškai: Yeni Yilinizi kutlar. Saadler Dilerim.

Arabiškai: Atammanna laka 'Id el Milad Wa Sana Saida.

Hebrajiškai: Mo adim Lesimkha.

Asyriškai: Eadokun Haw Brukha Ou Shutokun Brukhta.

Abisinijai: Melkham Yelidate Bealina Yedessita Addis Amet Imegnawotalehe!

Afganistaniškai: Retarin arozo baray salnow.

Armėniškai: Shenoraavor Nor Dari yev Pari Gaghand.

Korėjiškai: Sung Tan Chuk

Čekiškai: Prejeme Vam Vesele Vanoce a stastny Novy Rok.

Slovėniškai: Vesele Vianoc. A stastlivi Novy Rok.

Kroatiskai: Sretam Božice, Vesele Nova Godina.

Slovėniškai: Vesele Bozicne! Srečno Novo Leto!

Ispaniškai: Feliz Navidad y próspero Año Nuevo.

Itališkai: Buon Natale e felice Capo d'Anno.

Rumuniskai: Sarbatori Ferice. La Multi Ani.

Prancūziškai: Joyeux Noel et

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDZIONYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.

Visos laidos iš WCEV stoties, banga 1450 AM.

St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties, 1110 AM banga.

2646 W. 71st Street

Chicago, Illinois 60629

Telef. 778-5374

ESTETIKOS-ETIKOS SINTĖZĖ

Aikštela iš 3 psl.

pyboje šventųjų nuogos figūros

Siksto koplyčioje Romoje nesto-

to mums klausimo: ar jos yra

vyro ar moters figūros. Menu

galima tikrai gėrėtis kaip bely-

čių gamtinio grožio atspindžių

arba atvaizdu, iš modelio reali-

zuotu medžiagoje.

Visi meno objektai ir išpū-

džiai, kai tampa realizuoti į me-

no formą, būna labai skirtingi

nuo to, ką mes gyvenime vadi-

name "grožiu".

Gamtinis grožis yra pačios

gamtos darbas, nes jis egzistuo-

ja be žmogaus valios. Meniškas

grožis turi ribas ir disciplinas,

kaip ir kiti mokslai."

Baigiant verta pabrėžti, kad

abstraktinė dailė dar tikrai pra-

dėjo išnaudoti plačių galimybių

erdvę ir daug didingo meno da-

vė, deja, ir blogo. Bet visuomet

ateina naujas pavasaris, atneš-

damas šviesių idėjų ir naujų for-

mų.

M. Šileikis

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų

DOVYDAS P. GAIDAS

ir

GERALDAS F. DAIMID

EUDEIKIO KOPLYČIOS

4605-07 So. Hermitage Avenue

Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. California Avenue

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Ha.

Kiniškai: Gun Tso Sun Tan

Gung Haw Sun.

Japoniškai: Shinnen Omedeto.

Kurimasu Omedeto.

Teilandiškai: Sawatdeepee-

mai.

Vietnamiškai: Mung Le Giang

Sinh. Cung Chuc Tan xuan.

Havajikiškai: Mele Kalikimake

me ka Hauloi makahiki hou.

NAUJOS KAPINĖS

Hot Springs, Arkansas. Dėme-

sio lietuviams, planuojantiems

apsigyventi Hot Springs, Arkan-

sas, mieste ir apylinkėse.

Vietos dvasiškams, Kun. P.

Patlabai ir kun. J. Burkui pri-

tarant ir bendradarbiaujant, Hot

Springs apylinkėse, gražioje vie-

toje, yra įkurtos Lietuvių kapi-

nės, visiems be išimties lietu-

viams.

Lietuvių kapinių įkūrimo pro-

ga, norintiems tose kapinėse įsi-

gyti vietas, yra duodamos dide-

lės nuolaidos: šeimos galvai vie-

ta kapinėse yra duodama nemo-

kamai, likusiems jo ar jos šei-

mos nariams už vietą kapinėse

reikia mokėti po 250 dol.; pa-

vieniems, savystoviai gyvenan-

tiems asmenims, vietos kapinėse,

taip pat, duodamos nemokamai.

Priežiūra tose kapinėse bus

nuolatine ir suinteresuotieji as-

menys neturės ja rūpintis.

Aukščiau nurodytomis nuolai-

domis gali pasinaudoti tik tie

asmenys, kurie pasirinkus Lietu-

vių kapinėse vietas iki Sausio

22, 1981 m.

Norint gauti šiuo reikalu dau-

giau informacijų, prašoma kreip-

tis į LB Hot Springs Apylinkės

savitarpinės pagalbos (sociali-

niams) reikalams valdybos narį

T. Dambrauską, 104 Marigold,

Hot Springs, Arkansas 71901.

Telef. 1-501-623-2691.

Kapinių sekcija

HAVANOJE SULAIKYTI LEKTUVO GROBIKAI

HAVANA (UPI). — Pirmadienį šeši ar aštuoni asmenys,

ginkluoti revolvieriais ir grana-

tomis, pagrobė Kolumbijos

Avianca linijos lėktuvą Boeing

727 su 130 keleivių ir 8 asmenų

įgula. Lėktuvas skrido iš Bogot-

os. 82 keleiviams leido išlipti

Santa Marta ir Barranquilla

aerodromuose, o likusieji buvo

nusikraidinti į Kubą ir nusileido

Havanos aerodrome.

Keleiviai ir lėktuvas su įgula

buvo paleisti, o grobikai sulai-

kyti. Jie priklauso Balandžio 19

partizanų judėjimui.

PATS SKAITYK IR DAR KITAS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJENOS"

KNOW YOUR HEART

Every hour your heart puts forth enough energy to heat a 150-ft man to the roof of a 3-story building.

HELP YOUR HEART FUND

HELP YOUR HEART

A.†A.

MARIJA ŠALČIŪNIENĖ

Gyv. Chicago, Illinois

Mirė 1980 m. gruodžio 17 d., sulaukusi 71 metų amžiaus.

Poliko nuilūdę: sūnus Juozas, jo žmona Eleonora, anūkas Petras, jo žmona Dovilė ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6815 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Penktadienį, gruodžio 19 d., 9 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į šv. M. Marijos Gimimo parapijos kapines, o po gedulingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a.a. Marijos Šalčiūniūnės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo seimeitai į paskutinį patarnavimą bei atsisveikinimą.

Nuiliūdę lieka: Sūnus, marti, anūkas, giminės.

Laidotuvių direktoriai Jonas G. Evans ir Stasys Evans. Tel. 737-8600.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

Trumpai pričiuo tarptautinės pelitikos "ekspertus"

Šiu metų gruodžio 11 d. "Dirvoje" (vm) savo kerteleje "Is kitos pusės" rašo:

Madrido konferencijos proga įdomu prisiminti veiksmų Helsinkio akto įvertinimą. Algimantas S. Gečys, net dviejų Visuomeninių Reikalų Tarybų (PLB ir JAV LB) narys ir vienos iš jų pirmininkas, spalio 16 d. Dirvoje atsakydamas ALTOs pirmininkui Šidlauskui, tarp kitko rašė:

"MAN NERA ŽINOMAS JOKS FORMALUS JAV LB-rės pasisakymas Helsinkio akto klausimu. JAV LB-nė ruošėsi Helsinkio konferencijai, ruošėsi Belgrade įvykusiai konferencijai, ruošėsi ir artėjančiai Madrido konferencijai. Vieša tačiau paslaptis, kad dauguma JAV LB-nės darbuotojų laisvinimo veikloje Helsinkio akto laiko nenaudingą..."

Tai, perskaitęs susiradau PASAULIO LIETUVIŲ 1975 m. 16 Nr. Ten pasakojamas buv. PLB valdybos pirmininko Br. Nainio pasisakymas LB-raštyje ir LB-ruk-

ėjias atliekančių organizacijų valdyboms:

"savo gyvenamųjų kraštų vyriausybės įteikti atitinkamus RASTUS-NOTAS, pareiškiant nepritariamą Helsinkio pasirašytai deklaracijai... Ne Europos žemyno krašto bendruomenių valdybas panašius raštus prašome pasiųsti JAV Prezidentui, dariusiam nuolaidas Brežnevui..."

Niekur neužtikau, kad JAV LB būtų išpildžiusi tą pavidimą, tačiau ten pat paskelbtas tos institucijos pareiškimas apygardų ir apylinkių valdyboms, Tarybos nariams, Talkos Lietuvai komisijoms, kur sakoma:

"Helsinkio... deklaracija Sovietų Sąjungai pasiekė seniai jos norimų tikslų: II-jo pasaulinio karo teritorinių užgrobtųjų įteisinimo, Atlanto Pakto sąjungos susilpninimo, Europos politinės vienybės užblokavimo ir sprendimo balsų išgavimo Vakarų Europos reikaluose."

Ir kas po tuo pareiškimu pasirašė? JAV LB pirm. Juozas G.

la ir Algimantas S. Gečys! Jė-tai ne formalus pasisakymas, tai ko jam trūksta: notaro patvirtinimo?

Nebūkim priekabūs. Dalyvaujant tiek daug tarybų, kad atrodė, jog jų identifikacijai greičiau neužteks raidžių ir teks pridėti dar numerius, galima lengvai užmiršti, kas pasakytą prieš penkis metus. Reikia tačiau konsultuoti, kad ALTA pasirodė gudresnė, o tiems, kurie būkštavo, kad Helsinkio Aktas Lietuvos likimą užtampa davė atnešan- tiems amžiams, turėtų būti ma-lonu išgirsti sovietų delegato Iličovo pareiškimą Madrido kon-ferencijoje lapkričio 18 d. Girdi, neieskokitės kaulo kiaušinyje.

Helsinkio Aktas formaliai nėra sutartis ir kiekvienas signata-ras turi teisę savaip aiškintis jo straipsnius.

vm

O kiek "judošiaus grašių" to-kie "ekspertai" išdalino! Net ir Popiežiui Br. Kvikiui rankomis vienuolių leidžiamas "Draugas" yra apščiapazėres!

Tomas Tauragis

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

linki visiems savo nariams
bei rėmėjams

Chicago Anglijos-Britanijos
Lietuvių Klubas

40% OFF
MIX 'n MATCH
14KT GOLD
Neckchains
and Bracelets
Earrings, Charms,
Religious Medals
at 30% SAVINGS

INSTANT CASH FOR GOLD
New or Used or Old Broken Jewelry
Watches, Bracelets,
Pins, Rings,
Class Rings, Dental Gold... Any Karat
Turn It Into CASH!
Dig Out Your Old Treasures —
Put The Money In The Bank & Draw Interest.
WE PAY THE HIGHEST PRICES!
LOCAL BUYER, BUYING WITH INTEGRITY
HAIL Beauty Supply, Inc.
3221 W. 63rd St.
9:00 PM to 7:00 PM

TRUMPAI

★

— Lietuvos Vyčių Senjorų kuopa paskyrė Naujienų para-mai \$25 auką ir ją atsuntė kar-tu su šventiška sveikinimu per kasininką Vytautą Vasiuke-vičių. Dėkui valdybai ir visiems tos kuopos nariams.

— Ponė Mary Leppa iš Gage Parko kiekviena proga paremia Naujienas. Dėkui už sveikini-mus Kalėdų proga ir už įteiktą

penkinę per administratorę Kris-iną Austin.

— Dėkui Elenai Buchinskien-nei iš Marquette Parko už nuo-latinę paramą. Dėkui už kalėdi-nius sveikinimus ir už \$10 auką, įteiktą per Kristiną Austin.

— Jurgis Macaitis, North Hol-lywood, Cal., gavo labai vertin-gą ir prasmingą kalėdinę dova-ną — pusmetinę Naujienų pre-numeratą nuo savo dukters Annos Fuentes. Dėkodami jai už tokį dovanos parinkimą, kartu su ja siunčiame naujam skaity-tojui J. Macaičiui šventiškus sveikinimus ir gerus linkėjimus.

— Stasys Gasiūnas iš Mar-quette Parko specialiu laišku atsuntė penkinę už kalendorių. Dėkui.

— Toronto Lietuvių Namų Vyrų Būrelis išsiskyrė naują valdybą, į kurią įėjo: V. Bube-lis, Z. Borchertas, H. Chvedu-kas, L. Dūda, V. Kazlauskas, B. Laučys, Z. Revas ir A. Padolskis. Revizijos komisija: M. Ra-čys, K. Daunys ir V. Gražulis.

— Toronto Lietuvių Filatelis-tų Draugijos lapkričio 16 d. įvy-kusiame metiniame susirinkime išrinkta nauja valdyba: pirm. P. Barbatavičius, pirm. pavad. S. Poška, sekr. K. Kaminskas, na-riai — A. Štuopis ir B. Trinkas. Revizijos komisija: J. Baltakys ir A. Dilkus.

— GRUODŽIO 21 d., sekma-dienį, tuojau po sumos 11 val. 30 m., šv. Antano parapijos sa-lėje bus Cicero lituanistinės mo-kyklos ir tautinių šokių grupės "Ratelis" Kalėdų eglutė. Pro-gramą vaikai atliks dviem kal-

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ
2605 West 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. WA 5-3787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IR EUROPOS SANDĖLIJŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629. — Tel. WA 1-2787
V. VALANTINAS

Turime dideli pasirinkimą KALĖDINIŲ DOVANŲ

Importuoto kristalo išdirbinių, aukso ir gintaro papuošalų. Lladro — Dresden — Hummel figūrėlių. Antri medžio drožinių. Importuoto pewter ir dar daugiau gražių dovanų įvairioms progoms. Taip pat ir paveikslų.

ANTRADIENIAIS pensininkams duodama 10% nuolaida.
Maloniai jums patarnaus DALĖ ir ROMAS DAUKSAI, sav.

AVALON GALERIJOS
"The Ultimate in Collecting and Gift Giving"
4243 ARCHER Ave. (arti Sacramento), CHICAGO, ILL.
Atdara pirmadienį nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak.
šešt. nuo 10 iki 7 val. vak.; sekm. nuo 11 iki 5 val. popiet.
Gruodžio 22 ir 23 dienomis atdara iki vidurnakties.
Tel. 247-6969

bom. Kalėdų senelis atneš do-vanėlių, kurių tėveliai parūpins iš anksto. Kviečiame Cicero ir apylinkių lietuvius, kalban-čius ir nekalbančius lietuviškai, su tėveliais ir svečiais atsilanky-ti.
Mokytojos

KALĖDŲ EGLUTĖ

Kr. Donelaičio lituanistinių mokyklų Kalėdų eglutė bus šės-tadienį, gruodžio 20 d., 11 val. ryto McKay mokyklos saleje. Programą atliks pradinės ir aukštesniosios mokyklos moki-niai. Po programos atvažiuos Kalėdų senelis. Tėveliai ir vi-suomenė maloniai kviečiami da-lyvauti. Po Kalėdų atostogų pa-mokos prasidės sausio 10 d., įprasta tvarka.

Jokūbas Gražys
K. Donelaičio mok. Tėvų
Kom. Spaudos Atstovas

Mūsų spaudoje

BŪDINGAS ELGESIO
PASIKEITIMAS

Skaitytų Aido spalio numerįje yra atspausdintas Rūtos Stro-pūtės gražus, kaip pasaka, straipsnelis apie nepavyzdinę me-gaitę Audrą. Būdamą ligoninė-je, ji sapnavo sapną, kuris pa-keitė jos būdą ir elgseną. Štai tas sapnas ir būdo pasikeitimo eiga:

— Labas, Audra! Mano var-das Petras, ir aš turiu šiandien įleisti tave į dangų.

— Kaip aš čia atsiradau? Juk neseniai aš gulėjau ligoninėje ir buvau gana sveika!

— Bet mums danguje atrodė, kad tu tikrai neturi noro gyven-ti! Tik bumbi, kad negauni do-vanų iš kito, o pati niekada nesi kitiems padėjusi. Nežinau, ar dangui reikalingi tokie žmonės. Čia mes vieni kitiems padeda-mė, bet nesitikim jokio atlygini-mo. Mums užtenka, kai kiti mums pasako "aciū". Tai didžiausia dovana — vertingesnė už auk-są ir sidabrą ir kitas brangeny-bes. Ne, mums tinginių nereikia, ir ypach savanaudžių.

— O, prašau, išleiskite mane! O jei ne, tai nors leiskite man dar gyventi žemėje ir pa-keisti mano būdą. Prašau, prašau! — maldavo Audra.

— O, prašau, išleiskite mane! O jei ne, tai nors leiskite man dar gyventi žemėje ir pa-keisti mano būdą. Prašau, prašau! — maldavo Audra.

— Mums tokių nereikia, mums tokių nereikia, mums tokių ne-reikia.

Tą sekundę Audra pasiryžo sa-vo gyvenimą visiškai pakeisti.

— Mums tokių nereikia, mums tokių nereikia, mums tokių ne-reikia.

Audros tėvai nustebė, kai Audra pradėjo vaikščioti. Ji labai stengėsi ir per dvi savaites iš-moko vaikščioti ir net galėjo truputį pabėgti. Būdamą ligoni-nėje, ji dažnai padėdavo kitiems ligoniams. Juos pralinksmina-vo, su jais juokavo ir padėdavo jiems atgauti norą gyventi. Audra nenorėjo atlyginimo; jai už-teko pamatyti kito ligonio šyp-seną. Išėdama iš ligoninės ji su visais savo draugais atsiveikino ir grįžo namo. Dabar Audra su-prato, kodėl reikia būti naudin-gai ir padėti savo artimui. Jeigu vienas kitam nepadėtų, koks bū-tų mūsų pasaulis?

K. Petrokaitis

MEET THE CHALLENGE!
SERVE WITH PRIDE IN
THE NATIONAL GUARD

REAL ESTATE

Home, Land — Paravimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAJIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS.

DEL VISU INFORMACIJŲ KREPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

22 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7743

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISU RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.
• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.
• MCRINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai par-duoti. Neaukšta kaina.

ŠIMATIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

HELP WANTED — MALŲ
Darbininkų Reikia

LIEJAMŲ FORMŲ
GAMINTOJAI

Didelės algos bet kuriam patyrusiam plieno liejikui.
VAN NORMAN MOLDING CO.
430-4343

Asmenų Ieško

PERSONAL

TAUTIETĖ NORI SUSIRASI-NETI su lietuviu, nejaunesniu 57 metų amžiaus, mėgstančiu keliones. Rašyti:
Naujienos, Box 248
1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano SULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkėmis formomis.

Knyga su formomis gauna-ma Naujienų administracijoje: 1739 South Halsted St., Chica-go, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

Juozo Šmotelio

ATSIMINIMU SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga, su-krauta autoriaus troboje.
Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi at-vykti ir knyga pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisa-kyti paštu.

Autoriaus adresas:
7114 S. Campbell Ave.
Chicago, IL 60629
Knygos kaina — 5 doleriai.

Tyla gera byla

— Ar tavo mažasis broliukas jau moka kalbėti?
— Moka. Tik dabar turime jį išmokyti tylėti!

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečio automobilio Liability apdraudimas pensinin-kams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, ce-mento laiptai, portai, stogai ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

DAŽYMAS IR REMODE-LIAVIMAS
Nėra darbo permažo. Visus palmu. Iš lauko ir vidaus.
Kainos labai prieinamos.
GEDIMINAS BARANAUSKAS
4514 So. Talman Avenue
Tel. 523-0383

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7438
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės pra-tymai ir kitoki blaizai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolski, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60642. — 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.
Šeštadienis nuo 9 iki 12-tos
arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 778-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629